

Úvod

7

1. Stát a společnost

10

1.1.	Pojem státu	11
1.2.	Stát a společnost	12
1.3.	Typy moderního státu	15
1.4.	Sociální role moderního státu	17

2. Vymezení sociálního státu

21

2.1.	Vznik a vývoj pojmu sociální stát	22
2.2.	Vymezení pojmu sociální stát	25
2.3.	Sociální stát a sociální politika	29

3. Základní východiska a přístupy k sociálnímu státu

32

3.1.	Konsenzuální koncept státu	33
3.1.1.	Teorie společenské smlouvy	34
3.1.2.	Teorie solidarismu	35
3.1.3.	Sociální konsenzus jako základ sociálního státu	36
3.2.	Konfliktuální teorie státu	37
3.2.1.	Socialismus	37
3.2.2.	Marxistický a neomarxistický pohled	39
3.2.3.	Dahrendorfova kritika sociálního státu	40
3.3.	Liberální koncepce státu	41
3.3.1.	Klasická liberální teorie státu	41
3.3.2.	Libertariánský liberalismus	44
3.3.3.	Umírněný neoliberalismus	47
3.4.	Konzervativní vidění státu	49
3.4.1.	Konzervativní kritika sociálního státu	50
3.4.2.	Konzervativní orientace sociální politiky	51
3.4.3.	Základní směry konzervativní sociální politiky	52

4. Vznik, vývoj a typy sociálního státu

55

4.1.	Společenské souvislosti vzniku sociálního státu	56
4.2.	Faktory ovlivňující vývoj sociálního státu	58
4.3.	Vývojové etapy sociálního státu	58

4.4.	Současná krize sociálního státu	62
4.5.	Typologie sociálních států	63
4.6.	Úroveň veřejných sociálních výdajů	67
5. Podstata sociálního státu		70
5.1.	Sociální občanství — základ sociálního státu	71
5.2.	Proces dekomodifikace v sociálních státech	73
5.3.	Legislativa sociálního občanství	76
5.4.	Rovnost a sociální spravedlnost	79
5.5.	Sociální stát jako stát nových středních tříd?	83
6. Obsah sociálního státu		85
6.1.	Sociální zabezpečení	86
6.1.1.	Sociální pojištění	88
6.1.2.	Základní příjem	90
6.2.	Péče o zdraví	92
6.3.	Zabezpečení v nezaměstnanosti	94
6.4.	Bydlení	97
6.5.	Vzdělání	99
7. Závěr		101
7.1.	Konec sociálního státu?	102
7.2.	Sociální stát v postkomunistických státech	104
Seznam tabulek		107
Literatura		108
Slovniček použitých pojmu		111